

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/21/2015
Identifikačné číslo spisu:	5308010265
Dátum vydania rozhodnutia:	09.05.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5308010265.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 9. mája 2018 v trestnej veci obvineného Ing. V. O., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Čadca, sp. zn. 3 T 82/2008, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2011, sp. zn. 1 To 97/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Ing. V. O. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Čadca z 5. septembra 2011, sp. zn. 3 T 82/2008, bol obvinený v zmysle § 285 písm. d) Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) Tr. zák., pokus prečinu ublíženia na zdraví v zmysle §§ 14 ods. 1, 156 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a prečin krádeže v zmysle § 212 ods. 2 písm. c) Tr. zák., na skutkovom základe, že

1/ od presne nezisteného dňa a mesiaca roku 2002 do vznesenia obvinenia, t.j. 6. augusta 2007 svojej manželke a neskôr bývalej manželke N. O., v mieste trvalého bydliska, v byte panelákového domu na ulici O.. XXXX/XX v T., okres T., približne 1x do týždňa, vulgárne nadával, v nočných hodinách vchádzal do jej izby, rozsviecoval svetlo, otváral okno v zimnom období, budil ju, kontroloval jej osobné veci, SMS-ky v telefóne, v kuchyni sypal odpadky na zem, hádzal ich do skríň, upchával záchod, vyhadzoval potraviny z mrazničky, búchal dverami, mokré prádlo z práčky vyhadzoval medzi suché prádlo, strkal do nej, sácal ju, chytil ju za ruky a vyhadzoval z kúpeľne. Poškodená však konaním obvineného neutrpela zranenie, ktoré by si vyžiadalo lekárske ošetrenie. Poškodená však svojím konaním spôsoboval psychickú traumu.

2/ 11. júna 2006 v čase okolo 10:40 hod. v byte panelového domu, na ulici O.. XXXX/XX v T., okres T., v kuchyni uchopil do pravej ruky kuchynský nôž o dĺžke čepele cca 20 cm a týmto sa zahnal na bývalú manželku N. O. na jej pravú ruku v dobe, keď táto chcela vziať z kuchynskej linky dózu. Ruku však reflexívne stiahla a kričala na deti. Po odchode syna F. z kuchyne, ktorý na volanie prišiel, opätovne sa uvedeným nožom zahnal obžalovaný na poškodenú, ktorá musela uskočiť dozadu, nakoľko, keby sa neuhla, tak by ju zasiahol do hrudníka, kde ruka obžalovaného s nožom smerovala. Poškodená

N. O. neutrpela žiadne zranenie.

3/ 27. mája 2007 okolo 08:30 hod. v panelovom byte, na ulici O.. XXXX/XX v T., okres T., v chodbe, v dobe keď N. O. fotografovala neporiadok, ktorý obvinený urobil, vytiahol jej z ruky fotoaparát zn. OLYMPUS, typu N-XD 256 M, s pamäťovou kartou o veľkosti 256 M3, čím jej spôsobil škodu vo výške 4.292,-Sk, a tento jej už nevrátil, lebo obžalovaný nebol pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Poškodená N. O. bola s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie podľa § 288 ods. 3 Tr. por.

V zmysle §§ 73 ods. 1, 74 ods. 1 Tr. zák. obvinenému súd uložil ochranné psychiatrické ambulantné liečenie.

Krajský súd v Žiline uznesením z 29. novembra 2011, sp. zn. 1 To 97/2011, zamietol odvolania obvineného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné a poškodenej N. O. v zmysle § 316 ods. 1 Tr. por. ako podané neoprávnenou osobou.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal Ing. O. dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), i) a j) Tr. por. Odôvodnil ho tým, že zápisnice o verejnom zasadnutí nesúhlasia s obsahom zvukového záznamu, neboli potvrdené skutky obžaloby, nemohol poškodenú psychicky týrať, lebo s ňou nekomunikoval. Nepravdivosť znaleckého posudku PhDr. Franeka preukazuje znalecký posudok Mgr. Kollárovej a ďalšie protizákonnosti. Zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože v spise nie je príkaz na jeho zavlčenie do ústavu, obhajca o ňom nebol informovaný a nemohol sa ho zúčastniť. Došlo k obmedzeniu nedotknuteľnosti osoby a súkromia a porušeniu Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej „Dohovor“). Skutok sa nemohol stať, vzhľadom na iné rozloženie predmetov pri rekonštrukcii, konanej bez jeho účasti. Predvolanie na rekonštrukciu mu bolo zámerne doručované tak, aby ho nemohol prevziať. Pri uskakovaní pred bodaním nožom by poškodená musela v malej kuchyni do niečoho naraziť, čo by počuli aj deti. Spochybnil krádež fotoaparátu a namietol, že sa jednalo o iný fotoaparát ako skúmaný v znaleckom posudku, lebo jeho aparát mal mať 2.1 MPi. Nemohlo ísť o krádež, pretože patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V priestupkovom konaní sa ani v jednom prípade nepreukázalo, že sa skutky stali (napr. uznesenie 279/2007 z 9. júla 2007). Exmanželka klame a nevie reprodukovať prežitie. Znalecké posudky PaedDr. Černého a PhDr. Franeka sú nepravdivé, pričom znalec PhDr. Franek sám tvrdil, že sa jedná o neobjektívny posudok a vyvracia ho znalecký posudok Mgr. Kollárovej. Jeho zavlčenie do psychiatrickej nemocnice bolo protizákonné, pretože okresný súd vydal príkaz na základe vyjadrenia neoprávnenej osoby - ALDOMEA. Príkaz na vyšetrovanie duševného stavu bol protizákonný, lebo bol zrušený a nemožno opakovaně rozhodovať v právoplatne ukončených veciach. Namietal absenciu motívu spáchať trestné činy. Poškodená sa nestarala o deti, obvinený je vylúčený z užívania spoločného bytu a z majetku patriaceho do BSM, má iba zopár vecí. Prišiel o deti, úmyslom exmanželky bolo zamedziť mu styk s deťmi. Poukázal na civilné a poručenské konania. Podľa dovolateľa došlo k falšovaniu súdneho spisu a OČTK mu pri bolestiach hrude neposkytli pomoc. Vyšetrovanie vo veci sp. zn. 2T 90/06 bolo protizákonné. Poškodená zamlčala znalecký posudok Mgr. Kollárovej, vypracovaný pred posudkom PhDr. Franeka. Pokiaľ by mal tento znalec o posudku vedomosť, nevypracoval by nepravdivý posudok. Znalecký posudok MUDr. Orlovského je nepravdivý a hypotetický. Navrhol oslobodenie v zmysle § 285 písm. a) Tr. por., pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, zrušenie ochrannej ambulantnej liečby alebo podľa § 386 ods. 1, 2 Tr. por. zrušenie rozhodnutia a nové prerokovanie a rozhodnutie.

Okresná prokurátorka sa nestotožnila s oslobodením spod obžaloby v zmysle § 285 písm. a) Tr. por., lebo dokazovaním v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní bolo dostatočne preukázané, že sa Ing. O. dopustil skutkov uvedených v prvostupňovom rozsudku. Skutočnosti boli jednoznačne preukázané svedeckými výpoveďami poškodenej a svedka O. O.. Neboli naplnené dovolacie dôvody. V plnom rozsahu sa stotožnila s dôvodmi oslobodenia spod obžaloby podľa § 285 písm. d) Tr. por. Rozhodnutie netrpí nedostatkami, zakladajúcimi dôvody dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por.

Navrhla dovolanie odmietnuť.

Poškodená sa k dovolaniu nevyjadрила.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému rozhodnutiu je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§§ 368 ods. 1, 2 písm. h), 566 ods. 3, 369 ods. 2 písm. b), 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1, 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por. a nie je dôvod na postup podľa § 382 písm. a), b), d), e) ani f) Tr. por.

Na neverejnom zasadnutí v zmysle § 381 Tr. por. najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. (prvá veta) dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno ako okolnosť použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť ako prejav stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave výlučne zákonom taxatívne stanovených procesných a hmotnoprávnych nedostatkov, ktoré by svojím charakterom mohli mať vplyv na konanie a jeho procesný výsledok a ktoré je preto potrebné odstrániť. Dovolací súd je pri náprave uvedených nedostatkov v zásade až poslednou inštanciou, čo znamená, že preskúmava nedostatky, ktoré boli preskúmané už odvolacím súdom a neboli ním napravené, prípadne ním boli spôsobené. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky [§ 371 ods. 1 (veta prvá) Tr. por. a contrario, pokiaľ nejde o zákonné výnimky uvedené v tomto ustanovení] a povinnosť namietat' niektoré dovolacie dôvody najneskôr v odvolacom konaní (citované ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por.).

V zmysle § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Zo spisu je zrejmé, že prvostupňovým súdom bola s poukazom na vykonané znalecké dokazovanie konštatovaná nepričetnosť dovolateľa a že skutky, ktorých sa dopustil sú činmi inak trestnými, kvalifikovanými obžalobou ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby v zmysle § 208 ods. 1 písm. a), b) Tr. zák., prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu a prečin krádeže v zmysle § 212 ods. 2 písm. c) Tr. zák.

Podľa § 23 Tr. zák., kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Príčetnosť je jednou z podmienok trestnej zodpovednosti. Hoci Trestný zákon príčetnosť priamo nedefinuje, možno ju (aj s poukazom na ust. § 23 Tr. zák., ktorý definuje nepričetnosť) zdefinovať ako spôsobilosť fyzickej osoby byť páchatelom trestného činu, pokiaľ táto (spôsobilosť) závisí na jeho duševnom stave. Príčetnosť je závislá na schopnosti páchatela rozpoznať protiprávnosť svojho konania a toto konanie ovládať. Pre trestnú zodpovednosť páchatela sa vyžaduje súčasná (kumulatívna) danosť rozpoznávacích a ovládacích schopností. Absencia ktorejkoľvek z nich trestnú zodpovednosť vylučuje. Príčetnosť páchatela sa posudzuje vždy z hľadiska konkrétneho trestného činu, a to v čase jeho spáchania. Pri posudzovaní príčetnosti sa vychádza z premisy, že páchatel je duševne normálny - príčetný. Inak povedané, príčetnosť sa predpokladá, naproti tomu nepričetnosť páchatela sa musí dokazovať pribatím znalca z odboru psychiatrie (do 31. decembra 2015 sa priberali dvaja znalci).

Ustanovenie § 23 Tr. zák. vyžaduje u páchatel'a aj existenciu duševnej poruchy. Pod týmto pojmom sa skrýva celý rad porúch v najrôznejších podobách. Avšak len skutočnosť, že páchatel' trpí duševnou poruchou, sama o sebe príčetnosť resp. trestnú zodpovednosť páchatel'a nevylučuje. K tomu je treba, aby ako dôsledok duševnej poruchy pristúpila buď neschopnosť rozpoznať protiprávnosť činu, ktorá sa v teórii označuje ako neschopnosť rozumová alebo neschopnosť ovládať svoje konanie, ktorá sa nazýva neschopnosťou určovacou, prípadne obe.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na strane druhej. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a zásada práva na obhajobu je upravená aj v § 2 ods. 9 Tr. por. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli objasnené všetky skutočnosti svedčiacie v prospech obvineného, aby páchatel' bol odsúdený len za to, čo spáchal. Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé konanie, a preto jeho porušenie je aj dôvodom na podanie dovolania (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.). Zákon pre uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé porušenie práva na obhajobu).

Porušenie práva na obhajobu Ing. O. založil na absencii príkazu na dodanie do ústavu, o ktorom navyše nebol vyzvozený advokát. Obhajca má právo vedieť o začatí každého právneho úkonu. Jeho nezákonným odvedením do ústavu došlo k neoprávnenému obmedzeniu práva na nedotknuteľnosť osoby a súkromia a porušeniu Dohovoru. Namietal protizákonnosť zavlčenia do psychiatrickej nemocnice, pretože okresný súd vydal príkaz na základe vyjadrenia neoprávnenej osoby ALDOMEA. Príkaz na vyšetrenie duševného stavu bol protizákonný, pretože bol zrušený a nemožno opakovane rozhodovať vo veciach, ktoré boli právoplatne skončené.

Podľa Ústavy Slovenskej republiky

čl. 16

ods. 1 nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

čl. 17

ods. 1 osobná sloboda sa zaručuje.

ods. 7 skúmanie duševného stavu osoby obvinenej z trestného činu je možné iba na písomný príkaz súdu.

V zmysle Tr. por.

§ 213

ods. 2 obhajca má právo od vznesenia obvinenia zúčastniť sa úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom, iba ak vykonanie úkonu nemožno odložiť a obhajcu o ňom vyzvoziť. Obvinenému a iným vypočúvaným osobám môže obhajca klásť otázky potom, keď policajt výsluch skončí.

§ 120

ods. 1 ak sa obvinený, ktorý bol riadne a včas predvolaný na výsluch alebo iný úkon, bez dostatočného ospravedlnenia nedostaví, možno ho na tento úkon predviesť. Na to, ako aj na ďalšie následky nedostavenia sa musí byť obvinený v predvolaní upozornený.

ods. 4 o predvedenie obvineného požiada orgán činný v trestnom konaní alebo súd útvar Policajného zboru. O predvedenie vojaka alebo príslušníka ozbrojeného zboru požiada orgán činný v trestnom konaní alebo súd jeho nadriadeného.

Zo spisu dovolací súd zistil, že okresný súd uznesením z 28. januára 2010, sp. zn. 3 T 82/2008, podľa § 148 ods. 2 Tr. por. prikázal vyšetrenie duševného stavu obvineného a v zmysle § 142 ods. 1 Tr. por. pribral do konania znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Pavla

Krkošku a MUDr. Dagmar Štrocholcovú, za účelom vyšetrenia duševného stavu obžalovaného. Príkaz obsiahnutý v uznesení prevzali dovolateľ a jeho obhajca, JUDr. Záhumenský, 3. februára 2010 (č. l. 450). Súd zo spisu, sp. zn. 1Tp 454/07, zistil, že 20. decembra 2007 bol vydaný príkaz na vyšetrenie duševného stavu obvineného vo veci OR PZ ÚJKP Čadca, ČVS: ORP-1009/1-OSV-CA-2006, vedenej pre pokus prečinu ublíženia na zdraví v zmysle §§ 14 ods. 1, 156 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., v podstate pre skutok 2/ obžaloby. Pôvodný návrh prokurátora znel na vyšetrenie duševného stavu pozorovaním, znalecké posúdenie však zrejme vykonané nebolo, lebo v spise sa znalecký posudok nenachádza. Zo spisu, sp. zn. 1 T 14/2004, mal zistené, že uznesením Krajského súdu v Žiline z 1. februára 2007, sp. zn. 3 Tos 3/2007 bol vydaný príkaz na vyšetrenie duševného stavu obvineného vo veci, v ktorej bol stíhaný pre trestný čin ohovárania podľa § 206 ods. 1 Tr. zák. Krajský súd pribral do konania dvoch znalcov psychiatrov, rozhodnutie v čase vydania uznesenia prvostupňového súdu, sp. zn. 3 T 82/2008, nebolo právoplatné. Okresný súd s poukazom na tieto skutočnosti rovnako nariadil vyšetrenie duševného stavu dovolateľa.

Obvinený sa podľa oznámenia znalca zo 14. októbra 2010 opakovane nedostavoval na vyšetrenia v stanovených termínoch, opätovne určoval nové termíny. Sudca okresného súdu preto nariadil, aby bol predvedený za asistencie polície. Útvar policajného zboru opakovane vykonal pokusy o predvedenie podľa § 120 Tr. por. Obvinený sa však na uvádzanej adrese nenachádzal. Znalec opakovane určoval ďalšie termíny psychiatrických vyšetrení 24. a 31. januára 2011 a 7. februára 2011. Znova bolo žiadané o jeho predvedenie, obvinený však nebol zastihnutý (č. l. 481). Podľa lekárskej správy psychiatra bol dovolateľ predvedený 9. júna 2011, pacient odmietal spoluprácu, pri vyšetrení sa opakovane sťažoval na rôzne inštitúcie, bol nekritický, verbálne agresívny, odmietavý. Vzhľadom na doterajšie okolnosti a zdravotný stav psychiater žiadal dodanie Ing. O. cestou RZP a za asistencie polície odoslať na hospitalizáciu na Psychiatrické oddelenie v Žiline. Pacient bol potenciálne nebezpečný pre seba aj okolie. Napriek snahe lekárov, súdu i polície nebolo možné vo veci konať, symptomológia narastala, pacient kveruloval. Lekár konštatoval výrazné poruchy správania, opakované ataky súdov, polície i štátnych inštitúcií. V záujme ochrany pacienta a jeho duševného stavu psychiater odporučil hospitalizáciu a následné znalecké vyšetrenie psychiatrami (č. l. 508). Na základe lekárskej správy a odporúčania MUDr. Krkošku Obvodné oddelenie Policajného zboru 16. júna 2011, pod ČVS: ORPZ- CA-OPP3-752/2011, vykonalo asistenciu pre RZP, KNsP Čadca pri prevoze obvineného na Psychiatrické oddelenie v Žiline (č.l. 520).

Podľa najvyššieho súdu je nepochybné, že postup okresného súdu a OČTK bol lege artis, nariadený úkon trestného konania vyšetrením duševného stavu bol obvinenému riadne oznámený a doručený. Keďže sa opakovane nedostavil na vyšetrenie k znalcovi, bolo súdom v súlade s § 120 ods. 1, 4 Tr. por. nariadené predvedenie útvarom policajného zboru, realizované 16. júna 2011. Vzhľadom na lekárom konštatovanú nebezpečnosť pre seba a okolie bol obvinený od 16. do 24. júna 2011 hospitalizovaný na Psychiatrickom oddelení FNsP v Žiline, počas ktorého bolo 23. júna 2011 vykonané psychiatrické vyšetrenie, ktoré bolo podkladom spoločného posudku o duševnom stave č. 20/2011 (MUDr. Krkoška) a č. 26/2011 (MUDr. Štrocholcová). Postup súdu bol v súlade so zákonom, pretože obvineného opakovane predvolával na vyšetrenia, na možnosť predvedenia bol upozornený a na psychiatrické oddelenie bol predvedený z dôvodu nebezpečnosti pre seba a okolie, čo konštatoval psychiater.

Dovolateľ namietal neposkytnutie pomoci pri zaistení príslušníkmi policajného zboru. V súvislosti s touto námietkou najvyšší súd zo spisu zistil, že obvinený bol 11. júna o 11.40 hod v prípravnom konaní zaistený hliadkou Obvodného oddelenia PZ podľa § 19 ods. 1 písm. a) zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, pretože poškodená oznámila napadnutie nožom. Následne bol umiestnený do cely predbežného zaistenia. Totožného dňa vzhľadom na bolesti na hrudníku, za hrudnou kosťou, ho príslušníci polície previezli na vyšetrenie na interné oddelenie NsP v Čadci. Podľa lekárskej správy pacient bolesti udával od piatej hodiny poobede, interné vyšetrenie bolo realizované už o 17.50 hod, necelú hodinu po tom, čo oznámil bolesti. Ošetrujúcim lekárom mu bola doporučená hydratácia s tým, že podľa vykonaných vyšetrení sa nejednalo o akútnu koronárnu ischemickú léziu. V prípade ťažkostí lekár odporúčal kontrolu internistom a ambulantne doriešiť šelestologický nález na srdci (č. l. 136). Po vrátení návrhu na podanie obžaloby okresným prokurátorom vyšetrovateľovi na doplnenie vyšetrovania

podľa § 230 ods. 2 písm. d) Tr. por. bol obvinený príkazom z 12. júna 2006, č. k. Pv 694/06-14, v zmysle § 87 ods. 1 Tr. por. prepustený na slobodu (č. l. 169). Dovolací súd s poukazom na postup príslušníkov PZ, ktorí obvineného bezprostredne po oznámení bolesti v hrudníku odviezli na lekárske vyšetrenie, považuje dovoláciu námietku za nedôvodnú.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. tak prítomný nebol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z tohto potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. Aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holandsku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Obvinený v intenciách tohto dovolacieho dôvodu namietal závery znaleckého posudku PhDr. Franeka, MUDr. Orlovského a PaedDr. Černého. Posudok PhDr. Franeka považoval za nepravdivý, lebo zistenia znalca sú v rozpore so znaleckým posudkom Mgr. Kollárovej. Zo spisu vyplýva, že vyšetrovateľ v prípravnom konaní podľa § 142 ods. 1 Tr. por. pribral znalca z odboru psychológia na podanie posudku. Znalec sa v posudku č. 12/2007 z 25. júla 2007 vyjadril, či konanie dovolateľa voči bývalej manželke bolo objektívne spôsobilé ohroziť jej psychické zdravie, vykonal psychologické posúdenie poškodenej a zaujal odborný názor k tomu, či u nej možno diagnostikovať prejavy syndrómu týranej osoby (č. l. 146). Znalec vypovedal na hlavnom pojednávaní 25. januára 2010. Obhajca v súvislosti s výsluchom znalca odcitoval časť znaleckého posudku Mgr. Kollárovej, v ktorom poškodenú čiastočne hodnotila ako osobu impulzívnu, konfliktnú. Na jeho otázku, či táto skutočnosť mohla u obvineného vyvolať konfliktné správanie, znalec vyhlásil, že trvá na svojom hodnotení poškodenej. Iný znalecký posudok inej znalkyne v inej veci nepozná. Zdôraznil bod 13/ posudku, podľa ktorého poškodená trpí poruchami spánku, bolesťami hlavy, desivými snami, tieto považoval za javy v príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného. K osobe poškodenej sa vyjadroval v súvislosti so stíhaním. K predloženému posudku Mgr. Kollárovej sa znalec, PhDr. Franek, na pojednávaní vyjadril tak, že poškodenej boli položené úplne iné otázky, nesúvisiace s trestným stíhaním. Obhajca vzhľadom na rozpory v posudkoch PhDr. Franeka a Mgr. Kollárovej v inom konaní navrhol doplniť dokazovanie kontrolným posudkom znalca psychológa. Súd návrh obhajcu na kontrolný znalecký posudok znalcom - psychológom na poškodenú zamietol (č. l. 446).

Vyšetrovateľ v prípravnom konaní v zmysle § 142 ods. 1 Tr. por. nariadil aj znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie chirurgia - traumatológia. MUDr. Orlovský predložil znalecký posudok č. 12/2007 z 23. mája 2007, v ktorom sa v teoretickej rovine vyjadril, aké zranenia mohla utrpieť poškodená, ak by ju dovolateľ zasiahol nožom a dokonal trestný čin zahrnutý v skutku 2/ (č. l. 172 a nasl.). Znalec bol na obsah znaleckého posudku vypočutý na hlavnom pojednávaní 25. januára

2010. Za súhlasu strán bol následne v súlade s § 268 ods. 2 Tr. por. čítaný znalecký posudok. Obvinený znaleckému posudku vytkol, že otázky vyšetrovateľa pri pribratí znalca neboli správne formulované a nezodpovedajú skutkovému stavu. Na otázku samosudcu v súvislosti s námietkami obvineného znalec vypovedal, že písomný posudok č. 12/2007 je skutočne iba v teoretickej rovine, pri jeho podávaní odpovedal na otázky tak, ako ich zadal vyšetrovateľ, pričom čiastočne vychádzal aj zo skutkového stavu, ktorý bol v spise zadokumentovaný (č. l. 444).

Dovolateľ vytkol i nepravdivosť odborného vyjadrenia PaedDr. Imricha Černého, znalca v odbore Bytové zariadenie - odvetvia Nábytok a Bytové doplnky č. 43/2008, nariadené na určenie hodnoty odcudzenej veci v súvislosti so skutkom 3/, prečinom krádeže podľa § 212 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák., ktorým bola určená hodnota odcudzeného fotoaparátu na sumu 4.292,-Sk (č. l. 331). Odborné vyjadrenie sudca oboznámil na hlavnom pojednávaní 16. novembra 2009 a umožnil stranám zaujať k nemu stanovisko. Obvinený s vyjadrením nesúhlasil, pretože výšku škody fotoaparátu považoval za neprimerane vysokú (§ 271 ods. 1 Tr. por.).

Dovolací súd hodnotí znalecké posudky a vyjadrenie ako dôkazy vykonané zákonným spôsobom, ktoré boli na hlavnom pojednávaní riadne oboznámené a strany mali v súlade s § 271 ods. 1 Tr. por. možnosť sa k nim vyjadriť. Súd sa vysporiadal aj s návrhom na nariadenie kontrolného znaleckého posudku k posudku PhDr. Franeka, o ktorom rozhodol podľa § 272 ods. 2 Tr. por. Dovolateľove námietky smerujúce k zbytočnosti, nepravdivosti či teoretickosti znaleckých posudkov sa týkajú hodnotenia dôkazov a vykonaného dokazovania. Takýmito námietkami sa však dovolací súd vzhľadom na viazanosť zisteným skutkovým stavom nezaoberal (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.).

V súvislosti s nepravdivosťou zápisníc z verejného zasadnutia dovolací súd poukazuje na to, že nesprávnosť či nesúlad vyhotovenia zápisníc diktovaním predsedom senátu so zvukovým záznamom nebola podľa § 60 Tr. por. namietaná prítomným obvineným ani obhajcom.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. tak prítomný nebol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku alebo nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je pochybenie súdu pri aplikácii práva na skutok, ktorý bol zistený a v potrebnom rozsahu objasnený, a to v takej intenzite, že to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (a contrario § 371 ods. 5 Tr. por.). O nesprávnou právnou aplikáciu práva ide najmä vtedy, ak bol skutok v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako iný trestný čin, než ten, ktorý sa nachádza v právnej vete napadnutého rozhodnutia, teda ak skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podradený) pod nesprávnou skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom takáto nesprávna subsumpcia bola v neprospech obvineného (teda spravidla pôjde o prísnejšie trestnú skutkovú podstatu). V tejto súvislosti treba opakovane podotknúť, že dovolací súd nie je oprávnený ani pri skúmaní tohto dovolacieho dôvodu preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku, čo je explicitne vyjadrené i v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. Zabezpečiť správnosť a úplnosť skutkových zistení a následne ustáliť skutok je vecou súdu prvého, prípadne druhého stupňa a dovolací súd ustálený skutkový stav musí ako správny prezumovať a vychádzať z neho.

Z podstaty väčšiny dovolateľom tvrdených námietok k tomuto dovolaciemu dôvodu vyplýva, že smerujú proti správnosti a úplnosti zisteného skutku, rozsahu a hodnoteniu vykonaného dokazovania, preskúvanie ktorých je v zmysle uvedeného dovolacím súdom neprípustné. Obvineným napádaný skutkový stav veci, tak ako ho zistili a ustálili súdy nižšej inštancie, namietané nespáchanie skutku a proklamovaná nevina obvineného sú však dôvody stojace mimo zákonný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Z obsahu dovolania totiž vyplýva, že obvinený napáda skutkové zistenia súdov prvého a druhého stupňa. Dovolací súd je viazaný zistením skutkového stavu veci ako ho zistil a ustálil okresný súd, s ktorého závermi sa stotožnil aj krajský súd. V súdenom prípade to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého dovolateľ spáchal skutok tak, ako je vyjadrené v

rozsudku prvostupňového súdu, i keď bol spod obžaloby vzhľadom na zistenú nepričetnosť v zmysle § 285 písm. d) Tr. por. oslobodený. Nie je preto dôvod na vyslovenie oslobodenia dovolateľa podľa § 285 písm. a) Tr. por. z dôvodu, že stíhané skutky neboli spáchané.

Obvinený v rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal tiež absenciu motívu spáchať trestné činy. Motív je fakultatívnym znakom skutkovej podstaty trestného činu, patrí spolu so zavinením do subjektívnej stránky trestného činu. Ak je však uvedený v konkrétnej skutkovej podstate, stáva sa znakom zákonným a v takom prípade je obligatórny, ako je tomu napríklad pri trestnom čine lúpeže, kedy páchatel koná „v úmysle zmocniť sa cudzej veci“. Prvostupňovým a odvolacím súdom boli spáchané skutky (činy inak trestné) právne posúdené ako 1/ zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 ods. 1 písm. a), b) Tr. zák., 2/ pokus prečinu ublíženia na zdraví v zmysle §§ 14 ods. 1, 156 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a skutok 3/ ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Tr. zák. Žiaden z prerokúvaných skutkov na naplnenie zákonných znakov v základnej či kvalifikovanej skutkovej podstate tak, ako boli kvalifikované súdmi nevyžaduje spáchanie činu v konkrétnom motíve alebo úmysle.

Nesprávne právne posúdenie skutku 3/ ako krádeže v zmysle § 212 ods. 2 písm. c) Tr. zák. Ing. O. oprel aj o tvrdenie, že odcudzený fotoaparát bol nadobudnutý počas manželstva s poškodenou a patrila do BSM. Neprisvojil si preto cudziu vec v zmysle § 130 ods. 4 Tr. zák. Manželstvo obvineného a N. O. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Čadci z 3. decembra 2003, sp. zn. 8C 59/2003, právoplatným 9. marca 2004. Poškodená podľa pokladničného dokladu spoločnosti DATART MEGASTORE, s.r.o. odcudzený fotoaparát zakúpila po rozvode manželstva 22. apríla 2016 a nadobudla ho do výlučného vlastníctva. Vzhľadom na to dovolací súd konštatuje správne právne posúdenie konania dovolateľa v skutku 3/ ako prečin krádeže, lebo si zmocnením nepochybne prisvojil cudziu vec.

Dovolací dôvod v intenciách písm. i) ods. 1 § 371 Tr. por. na podklade vyjadreného zjavne nie je prítomný.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 20. augusta 1996, sp. zn. 7 To 6/96 vyslovil nasledovné: „I. ochranné liečenie je jedným z druhov ochranných opatrení, ktoré podľa § 2 Tr. zák. patria medzi prostriedky slúžiace na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Jeho účelom je rovnako ako pri treste zaistiť ochranu spoločnosti, ale špecifickým spôsobom.... III. Pred podaním znaleckého posudku o duševnom stave obvineného je povinnosťou znalcov v záujme úplnosti anamnestických údajov, postupom podľa § 107 Tr. por. zadovážiť zdravotnú dokumentáciu obvineného o predchádzajúcom ochrannom liečení“.

Ochranné psychiatrické ambulantné liečenie prvostupňový súd uložil v zmysle §§ 73 ods. 1, 74 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorých súd uloží ochranné liečenie ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepričetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný. Ak nebol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v zmysle § 74 ods. 1 Tr. zák., ochranné liečenie sa spravidla vykonáva v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. V prípade, ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie. Dĺžka ochranného liečenia je vymedzená jeho účelom.

Zo záverov znaleckého posudku MUDr. Krkošku a MUDr. Štrocholcovej z 15. júna 2011 je nepochybné, že obvinený trpel psychotickou poruchou s prevahou bludov, pričom ide o duševnú poruchu v pravom slova zmysle a chorobnou žiarlivosťou. V čase, kedy malo dôjsť k spáchaniu činov, nemohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a konanie ovládať. Konštatovali jeho neschopnosť chápať zmysel inkriminovaného trestného konania. Pobyt obvineného na slobode z psychiatrického hľadiska hodnotili ako nebezpečný s odporúčaním uloženia ochrannej psychiatrickej liečby ambulantnou formou. Stanovenú diagnózu potvrdilo aj vyšetrenie počas hospitalizácie na psychiatrickom oddelení Žilinskej nemocnice v Žiline. Bludy sú poruchami myslenia, ovplyvňujúce

správanie sa obvineného. Prvostupňový súd vzhľadom na závery znaleckého dokazovania považoval uloženie ochrannej liečby za potrebné, v záujme ochrany obvineného ako aj spoločnosti. Pri určovaní formy ochrannej liečby vzal do úvahy jeho predchádzajúce ústavné psychiatrické liečenie a skutočnosť, že sa v čase rozhodnutia riadne podroboval liečbe.

S poukazom na vyjadrené je najvyšší súd toho názoru, že v konaní boli splnené predpoklady na uloženie ochranného liečenia dovolateľovi, a to jednak nepríčetnosť ako aj nebezpečenstvo spojené s pobytom páchatel'a na slobode. Konajúce súdy rozhodnutia v tejto časti presvedčivo a relevantne zdôvodnili a tiež formu výkonu ochranného opatrenia.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por. tak naplnený nebol.

Najvyšší súd v konaní súdov nižších stupňov nezistil porušenie zákona. Zároveň dáva obvinenému do pozornosti i § 371 ods. 5 Tr. por., z obsahu ktorého vyplýva, že ak by sa v konaní aj zistilo porušenie zákona a zásadne by to neovplyvnilo jeho postavenie, dovolací súd by potom ani nemohol rozhodnúť v intenciách návrhu, ktorý uplatnil v dovolaní.

Najvyšší súd v posudzovanom prípade na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, lebo námietkami nenaplnilo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), i) a j) Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.